

قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان

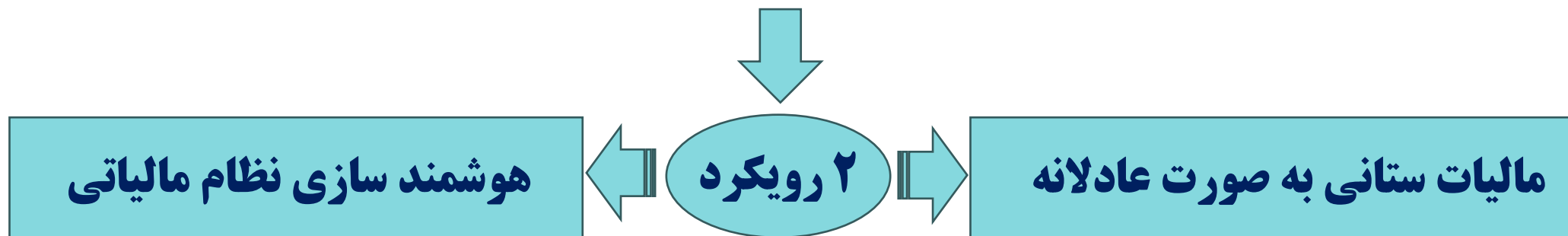
با همکاری شرکت راهکار نوین سیاق

و
شرکت تراز پردازش سپهر (مالی کده)

ارائه دهنده : مهدی نجفی

الله أكبر

اهمیت درآمدهای مالیاتی برای دولت طی سال های اخیر

چگونه؟

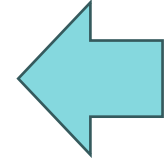
به کمک داده های دقیق و شفافیت اطلاعات

توسط چه ابزار یا قانونی؟

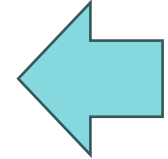
قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان

برخی از نتایج و پیامدهای اجرای قانون

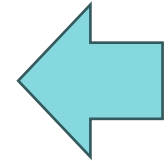
ایجاد یک منبع وسیع و قابل توجه از اطلاعات

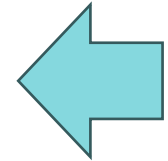
پیشگیری از فرار مالیاتی

محاسبه مالیات به صورت منصفانه و برقراری عدالت مالیاتی

مبارزه با قاچاق، احتکار و در نهایت مهار گران فروشی

برنامه ریزی های اقتصادی و تحلیل صنایع

خلاصه اجرای عملیاتی قانون

صدور صورتمساب الکترونیکی طبق دستورالعمل های اعلامی از سوی سازمان امور مالیاتی

صدور صورتمساب الکترونیکی بر اساس الگوها و انواع صورتمساب

ارسال صورتمساب الکترونیکی به سامانه مودیان طبق دستورالعمل های سازمان امور مالیاتی

رویداد فروش از طرف فروشنده آغاز می شود و صورتمساب در کارپوشه طرُق مقابل قرار می گیرد

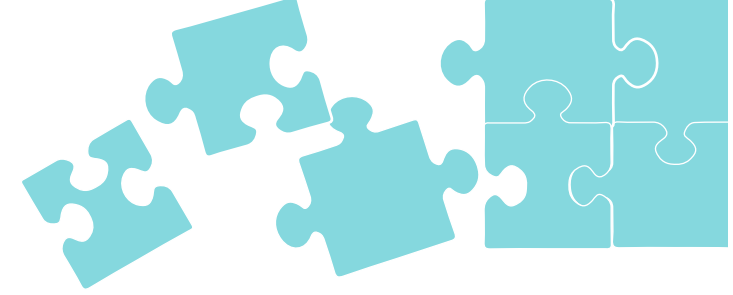
تمت تاثیر قرار دادن تکالیف مودیان نسبت به قبل از اجرای قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان

ارسال صورت معاملات فصلی، نحوه محاسبه مالیات بر ارزش افزوده، نحوه رسیدگی مالیاتی و...

فراخوان های اجرای قانون پایانه فروشگاهی و سامانه مودیان (مهر ماه ۱۴۰۱)

ردیف	اشخاص مشمول	تاریخ مشمولیت
۱	شرکت های پذیرفته شده در بورس و فرابورس	۱۴۰۱/۰۸/۰۱
۲	شرکت های دولتی و سایر دستگاه های اجرایی مشمول ماده 5 مدیریت خدمات کشوری	۱۴۰۱/۱۰/۰۱
۳	اشخاص حقوقی به جز اشخاص موضوع ماده 16 قانون مالیات بر ارزش افزوده	۱۴۰۲/۰۱/۰۱
۴	صاحبان مشاغل فراخوان شده در قانون مالیات بر ارزش افزوده سابق	۱۴۰۲/۰۴/۰۱
۵	صاحبان مشاغل گروه های اول و دوم موضوع آیین نامه اجرایی ماده 95 قانون مالیات های مستقیم	۱۴۰۲/۰۷/۰۱
۶	سایر اشخاص باقی مانده	۱۴۰۲/۱۰/۰۱

تعاریف و کلید واژه ها

سامانه مودیان

1. سامانه مودیان یک سامانه محوری با ویژگی تبادل موثر اطلاعات بین مودیان و سازمان امور مالیاتی است که در آن به هر مودی، کارپوشه ویژه ای اختصاص یافته است.
2. سامانه مودیان از نظر تکنیکال متشکل از تعدادی زیر سامانه اصلی و فرعی است.
3. این زیر سامانه ها به صورت یکپارچه در یک پیکربندی واحد، نیازهای سازمان امور مالیاتی و الزامات مربوطه در بخش هایی مانند ارائه خدمات الکترونیکی، جمع آوری اطلاعات و محاسبه مالیات ارزش افزوده، راحت و تسهیل کردن تعامل و ارتباطات بین مودیان و سازمان امور مالیاتی و.. را فراهم کرده است.

مرجع نهائی ثبت، صدور و استعلام صورتحساب های الکترونیکی، سامانه مودیان است.

مالی کده

تعاریف و کلید واژه ها

پایانه فروشگاهی

رایانه، دستگاه کارتخوان بانکی (پوز)، درگاه پرداخت الکترونیکی یا هر وسیله دیگری که امکان اتصال به شبکه های الکترونیکی پرداخت رسمی کشور و سامانه مؤدیان را داشته و از **قابلیت صدور صورتحساب الکترونیکی** برخوردار باشد. (ماده یک قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان)

تعاریف و کلید واژه ها

کارپوشه مودیان

1. کارپوشه مودیان به عنوان یک هویت و کانال ارتباطی برای تبادل اطلاعات بین مودی و سازمان امور مالیاتی است. در سامانه مودیان هر مودی دارای یک کارپوشه مخصوص به خود است.
2. فعال بودن کارپوشه در سامانه مودیان به معنی آن است که آن واحد تجاری یا سازمان از نظر سازمان امور مالیاتی شرایط لازم برای دریافت مالیات و ارزش افزوده از خریداران را دارد.
3. اگر مودی شرایط دریافت مالیات و عوارض ارزش افزوده از خریداران را از دست بدهد سازمان امور مالیاتی موظف است که کارپوشه ایشان را در سامانه مودیان غیرفعال کند. در ضمن در چنین شرایطی بانک مرکزی هم موظف هست به محض غیر فعال شدن کارپوشه، تمام پایانه های فروشگاهی مرتبط با آن غیر فعال گردند.

تعاریف و کلید واژه ها

حافظه مالیاتی

نوعی حافظه الکترونیکی است که برای ثبت و نگهداری اطلاعات مندرج در صورت حساب های الکترونیکی و انتقال آن به سامانه مودیان مورد استفاده قرار می گیرد.

- حافظه مالیاتی می تواند به شکل سخت افزاری یا نرم افزاری باشد.
- حافظه مالیاتی تحت نظارت سازمان، توسط مودی برای ثبت صورت حساب الکترونیکی مورد استفاده قرار می گیرد.
- هر حافظه مالیاتی باید دارای شماره شناسه یکتا (حاوی 6 کاراکتر) باشد.
- شناسه یکتای حافظه مالیاتی توسط سازمان اختصاص داده می شود.

تعاریف و کلید واژه ها

شناسه یکتای حافظه مالیاتی

شناسه یکتای حافظه مالیاتی، شناسه ای منحصر به فرد است که به هر حافظه مالیاتی در سطح کشور اختصاص داده شده و **متشکل از ۶ کارکتر** می باشد.

بعد از تکمیل کردن ثبت نام و تایید کردن مشخصات ثبت شده توسط مودی، شناسه یکتای حافظه مالیاتی به درخواست مودی و از طرف سازمان امور مالیاتی کشور، در کارپوشه مودی ساخته می شود.

تعاریف و کلید واژه ها

صورتحساب الکترونیکی

صورتحساب الکترونیکی دارای شماره منحصر به فرد مالیاتی با طول ۲۲ کاراکتر است و صدور آن توسط پایانه های فروشگاهی انجام خواهد شد و در حافظه مالیاتی فروشنده نگهداری و ذخیره می شود.

شماره مالیاتی همان شماره منحصر به فرد مالیاتی است.

تعاریف و کلید واژه ها

صورتحساب الکترونیکی

صورتحساب الکترونیکی دارای شماره منحصر به فرد مالیاتی با طول ۲۲ کاراکتر است و صدور آن توسط پایانه های فروشگاهی انجام خواهد شد و در حافظه مالیاتی فروشنده نگهداری و ذخیره می شود.

شماره منحصر به فرد مالیاتی:

شماره مالیاتی همان شماره منحصر به فرد مالیاتی است.

ساختار شماره منحصر به فرد مالیاتی (شماره مالیاتی به طور ۲۲ کاراکتر)

DEF5GH0481F009956F7211

DEF5GH

شناسه یکتای
حافظه مالیاتی

- حرف و عدد
- 6 کاراکتر

0481F

تاریخ ثبت صورت حساب

- عدد در مبنای 16
- 5 رقمی

009956F721

سریال داخلی
صورت حساب

- عدد در مبنای 16
- 10 رقمی

1

رقم کنترلی

- الگوریتم ورهوف
- یک رقمی

انواع صورتحساب الکترونیکی

نوع اول

صورتحساب الکترونیکی نوع اول، یک صورتحساب الکترونیکی با **اطلاعات کامل** است.

نوع دوم

- صورتحسابی است با اطلاعات کامل فروشنده و اطلاعات کامل کالا/ خدمت و **بدون اطلاعات خریدار** است.
- این صورتحساب های الکترونیکی نقدی تلقی شده و از بابت آن اعتبار مالیاتی برای خریدار قابل احتساب نمی باشد.

نوع سوم

این نوع از صورتحساب های الکترونیکی، همان **رسید پرداخت وجه** صادره از دستگاه کارتخوان بانکی یا درگاه الکترونیکی پرداخت هستند.

الگوهای صورتحساب الکترونیکی

انواع الگو	شرح الگو	نوع صورتحساب
الگوی اول	فروش	نوع اول و دوم
الگوی دوم	فروش ارزی	نوع اول
الگوی سوم	صورتحساب طلا و پلاتین و جواهر	نوع اول و دوم
الگوی چهارم	قراردادهای پیمانکاری	نوع اول
الگوی پنجم	قبوض خدماتی	نوع اول
الگوی ششم	بلیط هواپیما	نوع اول
الگوی هفتم	صادرات	نوع اول

اصطلاحات صورتحساب الکترونیکی

صورتحساب ارجاعی

صورتحساب با موضوع اصلاحی، برگشت از فروش و ابطالی است.

صورتحساب مرجع

صورتحساب اصلی فروش با هر وضعیت و یا هر صورتحساب اصلاحی و برگشت از فروش

صورتحساب اصلی فروش

اولین صورتحساب که با انجام هر معامله صادر و به سامانه مودیان ارسال می شود.

نکات مهم صدور صورت حساب الکترونیکی

- امکان اصلاح اقلامی از قبیل اطلاعات خریدار و همچنین شناسه کالا و خدمت، نوع صورت حساب و الگوی صورت حساب وجود ندارد.
- به طور همزمان نمی توان از یک صورت حساب مرجع، چندین صورت حساب ارجاعی صادر کرد.

نتیجه گیری

چنانچه پس از صدور و ثبت صورت حساب فروش، نیاز به اصلاح اقلام اطلاعاتی صورت حساب به غیر از اقلام اطلاعاتی مربوط به خریدار و یا اقلام اطلاعاتی مربوط به کالا/خدمت باشد، صادرکننده صورت حساب الکترونیکی باید صورت حساب جدید (اصلاحی) که از نظر نوع و الگوی صورت حساب مطابق صورت حساب اصلی (مرجع) بوده و حاوی شماره منحصر به فرد مالیاتی صورت حساب مرجع است را صادر و در سامانه مؤدیان ثبت نماید.

نکات مهم صدور صورت حساب الکترونیکی

صدور صورت حساب اصلاحی بر روی صورت حساب اصلاحی

شروط

1. آخرین صورت حساب اصلاحی که وضعیت تایید آن مشخص شده باشد باید به عنوان صورت حساب مرجع در نظر گرفته شود.
2. اگر صورت حساب مرجع خود اصلاحی یا برگشت از فروش باشد، جهت صدور صورت حساب اصلاحی یا برگشت از فروش، مرجع حتما باید در یکی از وضعیت های تایید شده یا تایید سیستمی یا عدم نیاز به واکنش باشد.

نکات مهم صدور صورتحساب الکترونیکی

صورتحساب ابطالی

در صورت وجود موارد زیر می بایست صورتحساب ابطالی صادر شود:

تغییر اقلام اطلاعاتی مربوط به خریدار

اشتباه در تاریخ معامله

عدم تحقق معامله طبق اسناد و مدارک مثبت

بازگشت همه اقلام مندرج در صورتحساب مرجع

نکات مهم صدور صورتحساب الکترونیکی

نکات صورتحساب ابطالی

روی صورتحساب مرجع با هر وضعیت و یا ارجاعی با وضعیت در انتظار واکنش می توان صورتحساب ابطالی صادر نمود.

امکان استفاده از صورتحساب الکترونیکی ابطالی به عنوان صورتحساب مرجع وجود ندارد.

چنانچه صورتحساب ارجاعی در وضعیت تایید شده باشد، صورتحساب مرجع آن ابطالی محسوب شده و از آن نمیتوان مجدداً به عنوان صورتحساب مرجع استفاده نمود.

امکان صدور صورتحساب ابطالی روی صورتحساب مرجع در صورتی میسر است که صورتحساب ارجاعی آن در وضعیت در انتظار واکنش/رد شده باشد.

در صورتیکه صورتحساب مرجع از طریق صورتحساب ابطالی باطل شود، صورتحساب های اصلاحی/ برگشت از فروش تایید نشده آن در صورت وجود باطل می شوند.

نکات مهم صدور صورت حساب الکترونیکی

صورت حساب برگشت از فروش

اگر بعد از صدور صورت حساب الکترونیکی اصلی یا اصلاحی بخشی از کالا / خدمت کاهش یابد، فروشنده صورت حساب الکترونیکی برگشت از فروش صادر می نماید.

صورت حساب برگشت از فروش می بایست از نظر نوع و الگوی صورت حساب مطابق صورت حساب اصلی مرجع و حاوی شماره منحصر به فرد مالیاتی صورت حساب مرجع باشد و شامل اقلام کالا یا خدمت فروش رفته منهای اقلام برگشتی است.

اگر تمام کالا و خدمت برگشت داده شده باشد می بایست صورت حساب ابطالی صادر شود.

اقلام اطلاعاتی مربوط به خریدار قابل اصلاح نمی باشد.

مبالغ مربوط به کالا/خدمت در صورت حساب برگشت از فروش قابل تغییر نیست.

نکات مهم صدور صورتحساب الکترونیکی

تایید صورتحساب الکترونیکی

مودیان مالیاتی مکلف هستند طی 30 روز از تاریخ درج صورتحساب الکترونیکی در کارپوشه مودیان، نسبت به تایید یا رد این صورتحساب اقدام کنند.

عدم اظهار نظر طی 30 روز به منزله تایید صورتحساب است. (تایید سیستمی)

سوال مهم: اگر فروشنده صورتحساب الکترونیکی صادر نکند یا عضو سامانه مودیان نباشد، تکلیف چیست؟

پاسخ : سامانه مودیان باید به گونه ای طراحی شود که مودی بتواند خریدهای خود را که فروشنده برای آنها صورتحساب الکترونیکی صادر نکرده است، به سازمان اطلاع دهد.

نکات مهم صدور صورتحساب الکترونیکی

محدودیت در صدور صورتحساب الکترونیکی (ماده 6)

نمی تواند بیشتر از سه برابر فروش اظهار شده وی در دوره مشابه سال قبل، که مالیات آن به سازمان پرداخت شده یا ترتیب پرداخت آن داده شده است، باشد.

جمع صورتحساب های
الکترونیکی صادره توسط
مودی در هر دوره

برای واحدهای جدید التأسيس یا واحدهای فاقد سابقه مالیاتی نمی تواند بیش از سه برابر معافیت سالانه موضوع ماده (101) قانون مالیاتهای مستقیم باشد.

صدور صورتحساب الکترونیکی بیش از حد مجاز مقرر در این ماده برای کلیه مودیان منوط به پرداخت مالیات بر ارزش افزوده متعلقه یا تعیین ترتیب پرداخت بدهی مالیاتی یا ارائه تضامین کافی خواهد بود،

در غیر این صورت به صورتحساب الکترونیکی صادر شده اعتبار مالیاتی تعلق نمی گیرد. همچنین افزایش حد مجاز هر دوره صرفاً تا پایان همان دوره امکان پذیر است.

اشخاص مشمول قانون

کلیه صاحبان مشاغل
(صنفي و غير صنفي)

اشخاص حقيقي

موضوع فصل های چهارم (مشاغل) و
پنجم (اشخاص حقيقي) باب سوم ق.م.م

مودیان موضوع تبصره ماده 2

فهرست مودیانی که به دلیل ارائه کالا و خدمات معاف از مالیات بر ارزش افزوده و نیز ماهیت کسب و کار آنها، امکان عضویت در سامانه مودیان و صدور صورتحساب الکترونیکی را ندارند، به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و پس از تصویب هیأت وزیران، حداکثر تا پایان دی ماه هر سال برای عملکرد سال بعد توسط سازمان، اعلام خواهد شد

اشخاص مشمول قانون

عرضه کنندگان کالاها و خدمات که به موجب این قانون و سایر قوانین از مالیات و عوارض معاف می باشند.

همچنین فعالان اقتصادی مستقر در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی که حجم معاملات سالانه آنها از مبلغی که به پیشنهاد سازمان به تایید هیات وزیران می رسد، بیشتر باشد

ماده 12 قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده

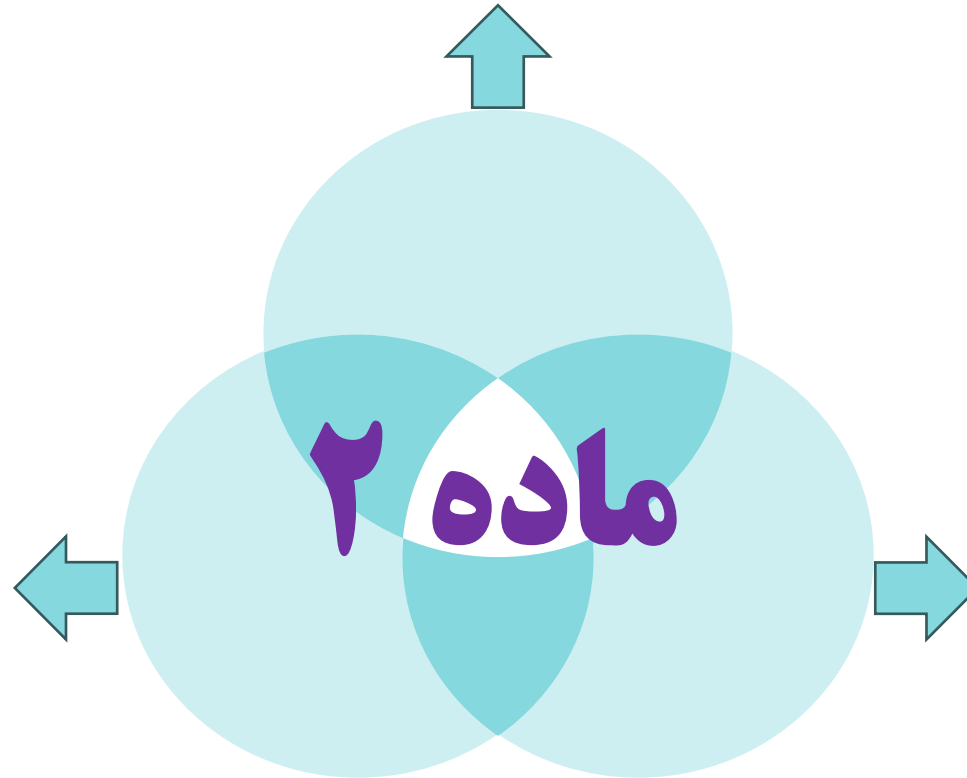
این حکم شامل تمام مناطق کشور از جمله مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می شود.

تکالیف مهم اشخاص مشمول

واحدها صنفی و خرده فروشی ها:
استفاده از پایانه های فروشگاهی

صدور صورتحساب
الکترونیکی

ثبت نام و عضویت
در سامانه مودیان

تكاليف مهم اشخاص مشمول

ماده ۱۰

اعلام شماره حساب ها و شناسه يكتاي دستگاہ کارتخوان بانكي يا درگاہ هاي پرداخت الكترونيكي

ماده ۱۲

اعلام بروز حادثه يا نقص فني و عدم امکان صدور صورتحساب الكترونيكي تا پايان روز اداري بعد ، به سازمان امور مالياتي کشور يا شرکت معتمد و استفاده از صورتحساب شمس

ماده ۱۳

اعلام مراتب تعطيلي (موقت يا دائم) و يا انحلال واحد كسب و کار ظرف ده روز از تاريخ توقف بهره برداري از پايانه فروشگاهی از طريق کارپوشه به سازمان امور مالياتي کشور يا شرکت معتمد

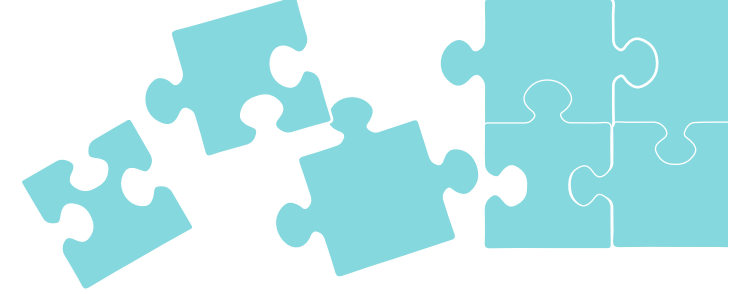
ماده ۱۴

اعلام تغيير شغل، محل فعاليت، تغيير مالکيت يا اجاره واحد كسب و کار ظرف ده روز از طريق کارپوشه از طريق کارپوشه به سازمان امور مالياتي کشور يا شرکت معتمد

صورتحساب شمس صورتحسابی است دارای شماره مالیاتی که مودیان در زمان بروز حادثه يا نقص فنی که امکان صدور صورتحساب الكترونيکی وجود ندارد، از آن برای فروش کالا يا ارائه خدمت استفاده می کنند.

صورتحساب شمس چیست؟

خلاصه مراحل ثبت نام و ارسال صورتحساب الکترونیکی

1. ثبت نام در نظام مالیاتی از مسیر www.My.tax.gov.ir
2. تهیه پایانه فروشگاهی جهت صدور صورتحساب
3. اخذ گواهی امضاء الکترونیکی از مراکز صدور گواهی الکترونیکی میانی فعال که فهرست و مشخصات آنها در نشانی rca.gov.ir است.
4. ورود به کارپوشه و دریافت شناسه یکتای حافظه مالیاتی از طریق نشانی www.Tp.tax.gov.ir
5. پیکر بندی و ثبت مشخصات در پایانه فروشگاهی بر اساس استانداردهای اعلامی توسط سازمان امور مالیاتی
6. اخذ شناسه کالا / خدمت جهت صدور صورتحساب الکترونیکی از وزارت صنعت، معدن و تجارت
7. دریافت فهرست شناسه کالا / خدمات تخصیص داده شده به همراه نرخ/مشمولیت مالیات بر ارزش افزوده از سامانه دریافت شناسه کالا/خدمات به نشانی www.stuffid.tax.gov.ir
8. صدور صورتحساب الکترونیکی از طریق پایانه فروشگاهی حسب ضوابط اعلامی سازمان امور مالیاتی کشور
9. ارسال صورتحساب الکترونیکی به سامانه مودیان

آیین نامه ها و دستورالعمل ها

www.Intamedia.ir

جزئیات ضوابط صدور صورتحساب الکترونیکی در سند دستورالعمل صدور صورتحساب الکترونیکی و هم چنین راهنمای بخش کارپوشه و عضویت در سامانه مودیان و سایر اسناد مرتبط با صدور و ارسال صورتحساب به نشانی www.Intamedia.ir ، بخش پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان، بخش آیین نامه ها، دستورالعمل ها و نرم افزارهای مرتبط، در دسترس می باشد.

حسابرسی مالیاتی و صحت اطلاعات

ماده 4

اصل بر صحت اطلاعات مثبتی مودی در سامانه مودیان است.

مگر خلاف آن ثابت شود.

ماموران مالیاتی جز در مواردی که مودی از ثبت نام در سامانه مودیان امتناع کرده و یا ترتیبی که در ماده 9 ذکر شده، اثبات شود که در ثبت اطلاعات خود در سامانه مودیان تخلف کرده است، حق مراجعه به محل فعالیت مودی و مطالبه دفاتر، اسناد و مدارک وی و رسیدگی آنها را ندارد.

ماده 9

در صورتی که مودی، برخی از فعالیت ها و یا معاملات خود را کتمان کند، یا از صدور صورتحساب های خود از طریق سامانه مودیان خودداری کرده یا در ثبت قیمت یا مقدار فروش مرتکب کم اظهاری یا بیش اظهاری شده باشد.

ماده ۲۱۹ ق.م.م

تبصره 1 و 2 ماده 25 قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده

در هر صورت مفاد ماده (219) قانون مالیات های مستقیم نباید مانع اجرای احکام موضوع قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان شود.

شناسایی، تشخیص درآمد مشمول مالیات و رسیدگی موضوع ماده (219) قانون مالیات های مستقیم در مورد مودیان قابل اعتماد موضوع قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان جاری نمی باشد

این حکم شامل مواردی که سازمان براساس ماده (14) این قانون و تبصره (1) ماده (19) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان اجازه رسیدگی به اظهارنامه های مالیاتی مودیان را دارد، نمی باشد.

عدم ثبت نام در سامانه مودیان

ماده 8 قانون

اگر مودی در سامانه مودیان ثبت نام نکند

عدم پذیرش هیچ گونه اعتبار مالیاتی بابت خریدها

مراجعه ماموران مالیاتی و رسیدگی به دفاتر، اسناد و مدارک

عدم امکان برخورداری از امتیاز ماده 4 قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان

در صورت عضویت قبل یا حین دادرسی، پذیرش اعتبار مالیاتی مطابق سامانه مودیان اعمال خواهد شد

مالیات بر ارزش افزوده و صدور صورتحساب الکترونیکی

ماده 5 قانون

- صورتحساب الکترونیکی، توسط فروشنده از طریق سامانه مودیان صادر می شود. در مورد مودیانی که مستقیماً با مصرف کننده نهائی ارتباط دارند، عملیات ثبت فروش و صدور صورتحساب الکترونیکی، توسط پایانه فروشگاهی انجام می شود.
- در صورتی که خریدار، مصرف کننده نهائی نبوده و خود عضو سامانه مودیان باشد، صورتحساب الکترونیکی صادرشده توسط فروشنده، به صورت خودکار به کارپوشه وی در سامانه مودیان منتقل می شود و به عنوان اعتبار مالیاتی برای او منظور می شود.
- در پایان هر دوره، بدهی مالیات بر ارزش افزوده مودی که عبارت است از مابه التفاوت مالیات فروش و مالیات خرید وی در طول دوره، محاسبه می شود. در مقابل هم اگر مالیات فروش مودی کمتر از مالیات خرید (اعتبار مالیاتی) ایشان باشد، سازمان موظف است با رعایت ترتیبات قانونی مربوطه مابه التفاوت را به مودی مسترد کند. به دوره بعد منتقل نماید.

محاسبه مالیات بر ارزش افزوده

ماده 5

- صورتحساب الکترونیکی، توسط فروشنده از طریق سامانه مودیان صادر می شود. در مورد مودیانی که مستقیماً با مصرف کننده نهائی ارتباط دارند، عملیات ثبت فروش و صدور صورتحساب الکترونیکی، توسط پایانه فروشگاهی انجام می شود.
- در صورتی که خریدار، مصرف کننده نهائی نبوده و خود عضو سامانه مودیان باشد، صورتحساب الکترونیکی صادرشده توسط فروشنده، به صورت خودکار به کارپوشه وی در سامانه مودیان منتقل می شود و به عنوان اعتبار مالیاتی برای او منظور می شود.
- در پایان هر دوره، بدهی مالیات بر ارزش افزوده مودی که عبارت است از مابه التفاوت مالیات فروش و مالیات خرید وی در طول دوره، محاسبه می شود. در مقابل هم اگر مالیات فروش مودی کمتر از مالیات خرید (اعتبار مالیاتی) ایشان باشد، سازمان موظف است با رعایت ترتیبات قانونی مربوطه مابه التفاوت را به مودی مسترد کند. به دوره بعد منتقل نماید.

نکات محاسبه مالیات بر ارزش افزوده

ماده 5_ قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده

ماخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش کالاها و خدمات، در مورد مودیان عضو سامانه مودیان، ارزش فروش مندرج در صورتحساب الکترونیکی است که توسط آنان در سامانه مزبور ثبت شده است.

تبصره 1_ ماده 4_ قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده

مطابق این قانون، اصل بر نقدی بودن معاملات است؛ مگر اینکه نسبیه بودن معاملات و دریافت و پرداخت های مرتبط با آن در سامانه مودیان ثبت شده و به تایید طرفین رسیده باشد. در مواردی که معامله یا قرارداد در سامانه مودیان ثبت نشده باشد، آن معامله یا قرارداد، نقدی تلقی می شود.

نکات محاسبه مالیات بر ارزش افزوده

تبصره 2 ماده 4_ قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده

در معاملات غیر نقدی نظیر فروش اقساطی و اجاره به شرط تملیک و قراردادهای پیمانکاری و مشاوره ای، تاریخ تعلق مالیات و عوارض همان تاریخ صدور صورتحساب است.

لکن مودی با رعایت تبصره فوق مجاز است پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات را تا زمان پرداخت ثمن معامله توسط خریدار یا مبلغ قرارداد توسط کارفرما، متناسباً، به تاخیر بیندازد و سازمان تا زمان پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات توسط کارفرما یا خریدار، مودی را مشمول جریمه تاخیر در پرداخت نخواهد کرد.

در خصوص معاملات مذکور، تا زمان پرداخت مالیات و عوارض توسط خریدار، اعتبار مالیاتی برای وی از این بابت منظور نخواهد شد.

تبصره 3 ماده 4 قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده

در معاملات غیرنقدی نظیر فروش اقساطی و اجاره به شرط تملیک و قراردادهای پیمانکاری و مشاوره ای، تاریخ تعلق مالیات و عوارض همان تاریخ صدور صورتحساب است.

کلیه کارفرمایان موضوع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب 1386/07/08 و ماده (29) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1395/12/14 موظفند علاوه بر ثبت اصل قرارداد پیمانکاری، کلیه پرداخت های خود به پیمانکار را نیز در سامانه مودیان ثبت نموده و همزمان با هر پرداخت، مالیات و عوارض متناسب با آن را به پیمانکار پرداخت کنند.

نکات محاسبه مالیات بر ارزش افزوده

ماده 18 قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده

کلیه کارفرمایان موضوع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (29) قانون برنامه ششم توسعه موظفند اطلاعات مربوط به قراردادهای پیمانکاری را حداکثر تا یک ماه پس از انعقاد قرارداد در سامانه مودیان ثبت نمایند.

در غیر این صورت سازمان مکلف است با رعایت ماده (9) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان اطلاعات ثبت شده توسط پیمانکاران در سامانه مذکور را مورد قبول کارفرما تلقی نماید.

تسهیلات و تشویق ها برای اشخاص مشمول

ماده 17

سازمان موظف است در پنج سال اول پس از استقرار سامانه مودیان به منظور تشویق صاحبان مشاغل موضوع فصل چهارم باب سوم قانون مالیات های مستقیم که فروش های خود را با استفاده از پایانه فروشگاهی انجام داده و کالاها و خدمات مورد نیاز خود را از واحدهای اقتصادی عضو سامانه مودیان خریداری کنند:

معادل بیست درصد (20%) مالیات بر ارزش افزوده ای که مودی در هر دوره به سازمان پرداخت می کند یا یک درصد (1%) فروش ایشان (هر کدام کمتر باشد)

حداکثر تا شصت میلیون ریال (60.000.000 ریال) در هر دوره مالیاتی به عنوان پاداش همکاری مودی، از مالیات بر ارزش افزوده دوره بعدی وی (و در صورتی که بیش از مالیات آن دوره باشد، از دوره های بعد از آن) کسر کند.

پاداش مودیان موضوع این ماده که طبق قانون، **مشمول مالیات بر ارزش افزوده نیستند**، از مالیات عملکرد آن ها در همان سال کسر می شود. پاداشی که به این مودیان تعلق می گیرد، از پنجاه درصد (50%) مالیات عملکرد ابرازی آنان بیشتر نخواهد بود.

تسهيلات و تشويق ها براي خريداران

ماده 18

سازمان موظف است به منظور تشويق مصرف كنندگان نهائي (اشخاص حقيقي) كه خريدهاي خود را از فروشندگان مجهز به پايانه فروشگايي و از طريق شبكه پرداخت بانكي انجام مي دهند، از هر ده صورتحساب الكترونيكي صادر شده توسط پايانه هاي فروشگايي يك صورتحساب را به صورت قرعه كشي برخط انتخاب كرده، دو برابر مبلغی را كه خريدار بر اساس آن صورتحساب به عنوان ماليات بر ارزش افزوده پرداخت نموده است، به حساب بانكي وی مسترد كند. جوايز مزبور از محل وصولي جاري سازمان، طبق دستورالعملي كه ظرف مدت شش ماه از تاريخ لازم الاجراء شدن اين قانون به تصويب وزير امور اقتصادي و دارايي مي رسد، پرداخت مي شود.

سازمان مكلف است ترتيبی اتخاذ كند كه مصرف كنندگان نهائي كه از فروشندگان مجهز به پايانه فروشگايي و از طريق شبكه پرداخت بانكي خريد مي كنند، در صورت تمايل بتوانند صورتحساب هاي خريد خود و جوايز تعلق گرفته را مشاهده كنند و از اصالت صورتحساب هاي صادره توسط فروشندگان اطمينان حاصل كنند.

جوايز موضوع اين ماده تا ميزان معافيت ماليات بر درآمد حقوق موضوع ماده (84) قانون ماليات هاي مستقيم براي هر شخص در سال از شمول ماليات و تسليم اظهارنامه مالياتي مربوط به اين جايزه، معاف مي باشد.

بررسی اسناد و مدارک

ماده 19

انتخاب حداکثر 2.5% مودیان برای بررسی اسناد و مدارک

سازمان مکلف است اظهارنامه های مالیات بر عملکرد آن دسته از اشخاص مشمول را که تمامی مقررات این قانون را رعایت کرده اند و آن را بر مبنای اطلاعات مندرج در سامانه مودیان تنظیم و در مهلت مقرر ارائه نموده اند از طریق انطباق با اطلاعات موجود در پایگاه داده سازمان راستی آزمایی نموده و در صورت عدم مغایرت با اطلاعات پایگاه مذکور، اظهارنامه تسلیمی را بدون رسیدگی قبول کند.

بررسی اسناد و مدارک

به سازمان اجازه داده می شود در صورت ثبت نام مؤدی در سامانه مؤدیان و انجام تکالیف قانونی مربوط، بدهی مالیات بر ارزش افزوده وی را که مربوط به سال 1396 و قبل از آن می باشد، قطعی نموده و کلیه جریمه های متعلقه را به مدت سه سال تعلیق کند.

در صورت ارتکاب تخلفات مذکور در ماده (9) این قانون توسط مؤدی در طول زمان تعلیق و محکومیت وی در هیأت حل اختلاف مالیاتی، مؤدی حسب رأی هیأت، ملزم به پرداخت تمام یا بخشی از جریمه های تعلیق شده خواهد بود. پس از انقضای مهلت فوق الذکر در صورت عدم ارتکاب تخلفات مذکور در ماده (9)، جریمه های تعلیق شده بخشوده می شود.

ضمانت های اجرایی و جرایم

ماده 22

الف - عدم صدور صورتحساب الکترونیکی، معادل ده درصد (10%) مجموع مبلغ فروش انجام شده بدون صدور صورتحساب الکترونیکی یا بیست میلیون (20.000.000) ریال، هر یک **بیشتر** باشد.

ب - عدم عضویت در سامانه مودیان، عدم استفاده از پایانه فروشگاهی، عدم استفاده از حافظه مالیاتی، استفاده از حافظه مالیاتی متعلق به سایر مودیان، یا واگذاری حافظه مالیاتی خود به دیگران، معادل ده درصد (10%) مجموع مبلغ فروش انجام شده از آن طرق، یا بیست میلیون (20.000.000) ریال، هر یک که **بیشتر** باشد و **محرومیت** از اعمال معافیت های مالیاتی، نرخ صفر و مشوق های موضوع قانون مالیات های مستقیم در همان سال مالی.

پ - عدم اعلام شماره حساب یا حساب های بانکی واحد اقتصادی که گردش مالی واحد از طریق آن یا آنها انجام می شود به سازمان، معادل ده درصد (10%) مجموع مبلغ فروش انجام شده از طریق آن حساب یا بیست میلیون (20.000.000) ریال، هر یک که **بیشتر** باشد و **محرومیت** از اعمال معافیت های مالیاتی، نرخ صفر و مشوق های موضوع قانون مالیات های مستقیم در همان سال مالی.

ضمانت های اجرایی و جرایم

ادامه ماده 22

ت - عدم تحویل صورتحساب چاپی به خریدار، حذف یا مخدوش کردن صورتحساب، معادل دو درصد (2%) مبلغ صورتحساب های مذکور یا معادل بیست میلیون (20.000.000) ریال هر یک **بیشتر** باشد.

ث - عدم رعایت احکام مذکور در مواد (12) و (13) و (14) این قانون معادل یک درصد (1%) مبلغ فروش گزارش نشده یا معادل ده میلیون (10.000.000 ریال)، هر یک **بیشتر** باشد.

در صورت اعمال جرایم بند (ب)، جرایم بند (الف) و (ت) اعمال نمی شود.

در صورت اعمال جرایم بند (ث) و (الف)، جریمه ماده 169 اعمال نمی شود.

ضمانت های اجرایی و جرایم

ماده 23

- هر شخصی که به قصد تقلب یا اخلال در نظام مالیاتی کشور، اقدام به تولید، عرضه یا استفاده از تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری و پایانه های فروشگاهی معیوب یا تجهیزات معیوب کننده، یا پایانه فروشگاهی خود یا دیگران را تخریب کند، علاوه بر جبران ضرر و زیان، حسب مورد به یک یا چند مورد از مجازات های تعزیری درجه شش قانون مجازات اسلامی به غیر از حبس، محکوم می شود.
- تکرار جرم موضوع این ماده برای بیش از سه بار، حسب مورد موجب مجازات های تعزیری درجه پنج قانون مجازات اسلامی به غیر از حبس، می شود.
- اقدام به جرم موضوع این ماده به صورت گروهی و سازمان یافته، موجب مجازات های تعزیری درجه چهار قانون مجازات اسلامی به غیر از حبس، حسب مورد می شود.

ضمانت های اجرایی و جرایم

ماده 24

- در صورت عدم رعایت احکام مذکور در ماده (2) این قانون، سازمان موظف است مراتب تخلف را به وی و مرجع صادرکننده مجوز فعالیت واحد متخلف اعلام کند. مرجع مذکور مکلف است حداکثر ظرف مدت یک هفته از اعلام سازمان، نسبت به اخطار کتبی به واحد متخلف اقدام کند. چنانچه واحد مذکور ظرف مدت ده روز از تاریخ دریافت اخطار، نسبت به عضویت در سامانه مودیان اقدام نکند، برای بار اول به مدت دو هفته و برای بار دوم از دو تا شش ماه با اعلام مرجع صدور مجوز، توسط نیروی انتظامی، و در مورد کسب و کارهای مجازی، توسط کار گروه تعیین مصادیق مجرمانه، تعطیل یا مسدود خواهد شد. در صورتی که پس از گذشت پانزده روز، مرجع صادرکننده مجوز تعطیلی واحد متخلف را به نیروی انتظامی یا کارگروه تعیین مصادیق مجرمانه ابلاغ نکند، سازمان موظف است رأساً تعطیلی واحد متخلف را به نیروی انتظامی یا کارگروه مذکور ابلاغ کند. در این صورت، مرجع صادرکننده مجوز، با متخلف در پرداخت مالیات و جریمه ها مسئولیت تضامنی خواهد داشت.
- در صورت تداوم تخلف واحد کسب و کار پس از گذشت یک سال، مجوز فعالیت واحد متخلف توسط مرجع صادرکننده مجوز ابطال خواهد شد.
- بانک مرکزی موظف است درگاهها و پایانه های پرداخت واحد متخلف را در زمان تعطیلی یا تعلیق فعالیت آن واحد، مسدود کند.

ضمانت های اجرایی و جرایم

ماده 25

پس از انقضای مواعد مذکور در ماده (3) این قانون، صورت حساب هایی که در سامانه مودیان ثبت نشده باشد، معتبر نبوده و قابل استناد در مراجع دادرسی مالیاتی نخواهد بود.

ذی حسابان و مدیران مالی دستگاههای اجرائی موضوع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب 1386/07/08 و اصلاحات و الحاقات بعدی آن مکلفند در پذیرش اسناد هزینه‌های، مفاد این ماده را رعایت کنند.

سازمان مکلف است امکان راستی آزمایی صورت حساب های موضوع این ماده را برای خزانه داری کل، دیوان محاسبات کشور و سایر دستگاههای نظارتی حسب مورد فراهم کند.

لایحه تسهیل قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان

پیشنهاد توسط کمیسیون اقتصادی مجلس

مالی کده

تمرکز بر اجرای تدریجی قانون و تسهیل تکالیف مودیان

موارد مهم در لایحه تسهیل

ثبت نام خودکار مؤدیان توسط سازمان امور مالیاتی و تخصیص کارپوشه به همه آن ها

الزام تدریجی مؤدیان به استفاده از پایانه فروشگاهی

فراهم کردن امکان استفاده از دستگاه های کارتخوان به عنوان پایانه فروشگاهی

افزایش آستانه جمع صورتحساب های الکترونیکی فروش هر مؤدی

پرداخت تعرفه خدمات شرکت های معتمد از سوی سازمان امور مالیاتی

ماده ۱ لایحه تسهیل

الزام مؤدیان به صدور صورتحساب الکترونیکی موضوع قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان به ترتیب زیر انجام میشود:

1. کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس و فرابورس، شرکت های دولتی و سایر دستگاه های اجرایی مشمول ماده 5 قانون مدیریت خدمات کشوری و اشخاص حقوقی به جز اشخاص حقوقی موضوع ماده 16 قانون مالیات بر ارزش افزوده تا تاریخ 1402/01/01
2. کلیه اشخاص باقی مانده تا تاریخ 1402/07/01
3. تاریخ های مذکور در این ماده قطعی و غیرقابل تغییر است و در صورت هرگونه تخطی از رعایت آن ها، مطابق قوانین مربوط با متخلفان برخورد میشود. به منظور رعایت مواعد زمانی مقرر در این ماده، سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است به ازای هر ماه تأخیر نسبت به بدهای 1 و 2 این ماده، به میزان 5% و تا سقف 50% منابع اختصاصی سازمان امور مالیاتی کشور موضوع ماده 217 ق.م.م مصوب 1366/12/03 با اصلاحات 1366 مصوب و الحاقات بعدی آن را کاهش دهد.

ماده ۲ لايحه تسهيل

سازمان امور مالياتي كشور مي تواند تا پايان سال 1403 ، صد درصد (100%) جرائم موضوع ماده 22 قانون پايانه هاي فروشگاهی وسامانه مؤديان را با رعايت ماده 191 قانون ماليات هاي مستقيم مورد بخشودگی قرار دهد.

ماده ۳ لايحه تسهيل

- تا پايان سال 1402 صورتحساب هايي كه در سامانه مؤديان صادر نشده است، قابل قبول مي باشد. در اين مدت، سازمان امور مالياتي کشور مكلف است با استفاده از اطلاعات موجود در سامانه مؤديان در پايان هر دوره، نسبت به تهيه اظهارنامه براي كلية مؤديان اقدام كند.
- مؤدي يك ماه پس از پايان هر دوره فرصت دارد تا با ثبت خريدها و فروش هايي كه صورتحساب هاي آن ها در سامانه مؤديان صادر نشده است، اظهارنامه ارسال شده توسط سازمان را تكميل و از طريق سامانه مؤديان به سازمان مسترد نمايد.
- صورتحساب هاي الكترونيكي با رعايت ماده 9 قانون پايانه هاي فروشگاهی و سامانه مؤديان مورد تأييد بوده و قابل رسيدگي نمی باشد.

ماده ۴ لایحه تسهیل

- سازمان امور مالیاتی کشور موظف است مؤدیان مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 را که تا زمان تصویب این قانون فراخوان نشده اند، مطابق جدول زمانبندی که توسط رئیس سازمان امور مالیاتی کشور پیشنهاد شده و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید، تا پایان سال 1402 به تدریج فراخوان نماید.
- مؤدیان موضوع این ماده، تا زمانی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور فراخوان نشده باشند، مجاز به اخذ مالیات بر ارزش افزوده از خریداران نیستند.
- همچنین، مالیات بر ارزش افزوده پرداختی توسط این دسته از مؤدیان، مادامی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور فراخوان نشده اند، به عنوان اعتبار مالیاتی برای آنان منظور نمی گردد.

ماده ۵ لايحه تسهيل

از ابتدای ماده 2 قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان تا عبارت نسبت به ثبت سازمان مکلف است ظرف یک هفته « نام در سامانه مؤدی ان اقدام کنند حذف و عبارت از تاریخ راه اندازی سامانه مؤدیان نسبت به ثبت نام و عضویت کلیه مؤدیان در سامانه مؤدیان و تخصیص کارپوشه اختصاصی به آنها اقدام نماید. همچنین سازمان موظف است حداکثر ظرف یک هفته پس از ثبت نام مؤدیان در نظام مالیاتی، نسبت به ثبت نام و عضویت و نیز تخصیص کارپوشه اختصاصی به آنها در سامانه مؤدیان اقدام نماید. در صورت عدم اجرای حکم فوق توسط سازمان برای مؤدیان ی که در نظام مالیاتی ثبت نام کرده اند، مؤدیان مذکور مشمول جرائم مربوط به عدم عضویت یا عدم ثبت نام در جایگزین آن میشود. « سامانه مؤدیان نمی شوند.

ماده ۶ لایحه تسهیل

متن زیر به عنوان تبصره 1 به ماده 5 قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان الحاق میشود و عنوان تبصره این ماده به تبصره 2 تغییر می یابد:

تبصره 2 : « بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ظرف دو ماه پس از ابلاغ این قانون، مطابق ساختار اعلامی توسط سازمان، به رسید پرداخت صادره توسط دستگاه های کارتخوان و گزارش الکترونیکی درگاه های الکترونیکی پرداخت، شماره منحصر به فرد مالیاتی تخصیص دهد و آن را در رسید یا گزارش پرداخت مذکور درج نماید. همچنین بانک مرکزی جمهوری اسلامی موظف است اطلاعات رسید یا گزارش پرداخت هر روز را حداکثر تا پایان روز بعد به سامانه مؤدیان منتقل کند.»

ماده ۷ لایحه تسهیل

متن زیر به عنوان تبصره ماده 26 قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان الحاق می شود:

سازمان موظف است، تعرفه خدمات شرکت های معتمد در خصوص صدور صورتحساب های الکترونیکی را مطابق تعرفه تعیین شده توسط شورای اقتصاد از محل وصولی های جاری مالیات بر ارزش افزوده پرداخت کند. بدین منظور حساب مخصوصی در خزانه داری کل کشور برای این امر ایجاد می شود و اعتبار لازم برای اجرای مفاد این امر به طور سالانه در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی و صد درصد (100%) تخصیص یافته خواهد بود. حکم این تبصره در خصوص تعرفه صدور صورتحساب الکترونیکی اشخاص از قبیل دفاتر ثبت اسناد رسمی و مراکز تعویض پلاک که موظفند به موجب این قانون اطلاعاتی غیر از اطلاعات خرید و فروش خود را در اختیار سازمان امور مالیاتی کشور قرار دهند نیز جاری است. همچنین تا پایان سال 1405 هزینه آموزش مؤدیان و فرهنگ سازی اجرای قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان از محل اعتبار این حکم قابل پرداخت می باشد.

مالی کده

ماده ۸ لایحه تسهیل

متن زیر به عنوان ماده 14 مکرر به ابتدای فصل سوم قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان الحاق میشود:

« سازمان می تواند مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش گروه هایی از مؤدیان را که میزان فروش سالانه آن ها کمتر از نصاب تعیین شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی است، با توجه به میزان فروش آنها در هر دوره مالیاتی و ضریبی که توسط سازمان تعیین می شود، محاسبه و مالیات آن را دریافت نماید. ضریب مذکور بر اساس ترکیب اقلام خریداری شده توسط مؤدی که در سامانه مؤدیان ثبت شده است و با توجه به نرخ مالیات بر ارزش افزوده اقلام مذکور در چارچوب آیین نامه اجرایی این ماده که ظرف یک ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن قانون، توسط سازمان تهیه و به تصویب هیئت وزیران میرسد، محاسبه می گردد. در صورت خرید سایر مؤدیان از مؤدیان موضوع این بند، خریدهای مذکور مبنای محاسبه اعتبار مالیاتی نمی باشد و به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نمی شود. همچنین مصرف کنندگان نهایی که مؤدیان موضوع این بند خرید کنند، مشمول حکم ماده 18 این قانون نمی شوند »

ماده ۹ لایحه تسهیل

واژه «سه برابر» در عبارت های «بیشتر از فروش اظهار شده» و «بیشتر از سه برابر معافیت سالانه ماده 101» قانون سامانه مؤدیان به «پنج برابر» اصلاح میشود. همچنین عبارت «در صورتی که فروش اظهار شده مؤدی در دوره مشابه سال قبل که مالیات آن به سازمان پرداخت شده یا ترتیب پرداخت آن داده شده است کمتر از معافیت سالانه موضوع ماده 101 قانون مالیاتهای مستقیم باشد، که مالیات آن پنج برابر معافیت سالانه موضوع ماده 101 ملاک عمل خواهد بود» پس از عبارت «که مالیات آن به سازمان پرداخت شده باشد» در این ماده الحاق می شود.

سپاس از همراهی شما

مهدی نجفی

مالی کده